

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/197676,Narodowy-Dzien-Pamieci-Zolnierzy-Wykletych-w-Katowicach-1-marca-2024.html>
03.05.2024, 08:19

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Zgodnie z wolą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej obchodzony w tym roku po raz czternasty jako święto państwowe Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” jest wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny. Jest formą uczczenia bólu i cierpienia, jakich żołnierze drugiej konspiracji doznawali przez wszystkie lata PRL i ciszy po 1989 r. Data 1 marca nie jest przypadkowa. Tego dnia w 1951 r. w mokotowskim więzieniu komuniści strzałem w tył głowy zamordowali przywódców IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość – Łukasza Cieplińskiego i jego towarzyszy walki. Tworzyli oni ostatnie kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej od 1945 r. dzieło Armii Krajowej.

„Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do

tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie ojczyzny” – napisał w lutym 2010 r. prezydent Lech Kaczyński, który podjął inicjatywę ustawodawczą w zakresie uchwalenia tego święta. Ta idea, podtrzymana przez kolejnego prezydenta Bronisława Komorowskiego, została zrealizowana ustawą z 3 lutego 2011 r. O wprowadzenie tego święta ubiegał się również prezes IPN Janusz Kurtyka.

Główne obchody odbyły się 1 marca 2024 r. w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, przy placu ks. E. Szramka 1 w Katowicach. Uroczystości rozpoczął okolicznościowy koncert Orkiestry KWK „Wujek” Polskiej Grupy Górniczej. O godz. 11.00 została odprawiona msza św. w intencji Żołnierzy Wyklętych pod przewodnictwem bp. Marka Szkudły.

„Historia jest nauczycielką życia” – to bardzo znane powiedzenie – przypomniał podczas kazania bp Marek Szkudło. - I bardzo prawdziwe. Można przecież powiedzieć, że historia jest nieustannym narratorem przeszłości, kształtującym naszą terażniejszość i rzucającym światło na naszą przyszłość. Jak sądzę, to właśnie ta prawda stała i wciąż stoi u podstaw istnienia Instytutu Pamięci Narodowej, dzięki któremu terażniejszość, przeszłość i przyszłość splatają się w jedno – w pamięć.

Bp M. Szkudło przypomniał dlaczego 1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych: *Data jest nieprzypadkowa – 1 marca 1951 r. komuniści strzałem w tył głowy zamordowali przywódców IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość – Łukasza Cieplińskiego i jego towarzyszy walki. Tworzyli oni ostatnie kierownictwo ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej od 1945 roku dzieło Armii Krajowej.*

Żołnierze których dziś wspominamy, nie przez przypadek są zwani „wyklętymi”: najwięcej męstwa wymagało zawsze nie tyle oddanie własnego życia w imię wspólnego dobra, ile oddanie go po to, by w konsekwencji otrzymać niewdzięczność od tych, dla których tę ofiarę się poniosło.

Niejedyn już próbował interpretować ich historię w sposób odległy od realiów, zaniżyć wartość ich poświęcenia. A przecież oczywistym jest, że cześć oddawana „Wyklętym” nie oznacza gloryfikacji przemocy czy nienawiści, lecz uznanie dla ich odwagi, patriotyzmu i niezłomnej postawy wobec okupant. Nie zapomnijmy o tym i nie pozwólmy nikomu zafałszować tej historii ponownie – dodał.

Dzisiaj, kiedy w psalmie responsoryjnym śpiewaliśmy Wspomnijcie cuda, które Pan Bóg zdziałał, wspominamy. Wspominamy tych, którym kajdanami ściśnięto nogi, strzałem w tył

głowy pozbawiono życia, modlimy się za nich i za naszą Ojczyznę. Ona jest jak ta budowa, przy której kamień odrzucony, ma szansę stać się podporą, głowicą węgla. Nie bądźmy niewdzięczni jak dzierżawcy winnicy.

Historia jako nauczycielka życia uczy nas także, że zmiana jest nieunikniona. Przemijają imperia, zmieniają się systemy polityczne, a ludzie przystosowują się do nowych warunków – mówił podczas piątkowej uroczystości.

My, jako wierzący w to, że Tak Bóg umiłował świat, że dał swojego Syna Jednorodzonego; każdy, kto w Niego wierzy, ma życie wieczne tego przemijania nie musimy się bać. Powinniśmy jednak sami przeżywać je godnie i innych tego uczyć – dodał na zakończenie.

Po mszy na placu ks. E. Szramka odbył się apel pamięci. Następnie oddano salwę honorową. Na zakończenie uroczystości delegacje złożyły kwiaty i wiązanki w kaplicy „Golgota Ojczyzny”.

W uroczystościach wzięli udział: przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych, środowisk kombatanckich, służb mundurowych oraz klas mundurowych, harcerze z województwa śląskiego, mieszkańcy Katowic.

Wydarzeniem towarzyszącym był koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego pt. „O wolną Polskę”, który odbędzie się 5 marca 2024 r. w sali koncertowej Katowice Miasta Ogrodów – Instytucji Kultury im. K. Bochenek, przy pl. Sejmu Śląskiego 2.

Główne uroczystości zostały zorganizowane przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz parafię pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach.

Patronat honorowy: Marka Wójcika, Wojewody Śląskiego, Jakuba Chełstowskiego Marszałka Województwa Śląskiego oraz Marcina Krupy, Prezydenta Miasta Katowice.

Patronat medialny: TVP 3 w Katowicach, Polskie Radio Katowice.

Inicjatywy Oddziału IPN w Katowicach w ramach Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”:

- 29 lutego 2024 r. – Zajęcia edukacyjne w terenie z uczniami Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 im. Armii Krajowej w Gliwicach szlakiem postaci Podziemia Niepodległościowego związanych z Gliwicami. Prowadzenie: Adam Kondracki (BPiI IPN Katowice).
- 5 marca 2024 r. – Prelekcja Adama Kondrackiego (BPiI IPN Katowice) nt. Żołnierzy Wyklętych podczas uroczystych obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Piastów Śląskich w Gliwicach.

- W ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum w Tarnowskich Górach 6 marca 2024 r. o godz. 11.00 odbędą się zajęcia edukacyjne pt. [Konspiracja młodzieżowa na Górnym Śląsku 1946-1956, skierowane dla młodzieży szkół ponadpodstawowych](#), które przeprowadzi Renata Skoczek pracownik Oddziałowego Biura Edukacji IPN w Katowicach.
- 13 marca 2024 r. – „[PodCzas – Podcast IPN Katowice](#)” na temat poszukiwania i identyfikacji Żołnierzy Wyklętych na terenie Górnego Śląska z udziałem Adama Kondrackiego (BPiI IPN Katowice). Podcast zostanie opublikowany na platformie Spotify oraz na kanale IPNtv Katowice w serwisie YouTube w ramach projektu „PodCzas - Podcast IPN Katowice”.
- 15 marca 2024 r. – Wyjazd uczestników projektu edukacyjnego „Łączka i inne miejsca poszukiwań” do Warszawy. Uczniowie i opiekunowie z 7 szkół z woj. śląskiego odwiedzą m.in. Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL i powązkowską „Łączkę”. Koordynator: Adam Kondracki (BPiI IPN Katowice).

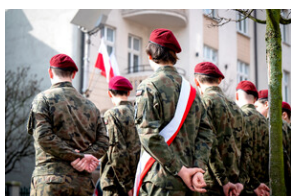
Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

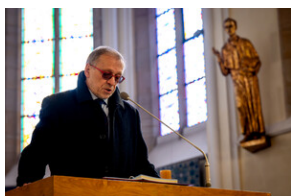
Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

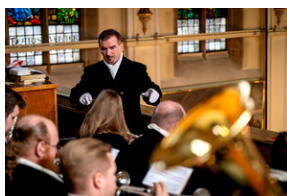
Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Katowicach, 1 marca 2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

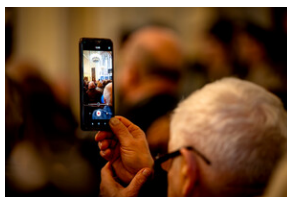
Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

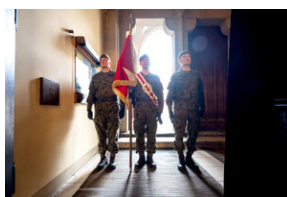
Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

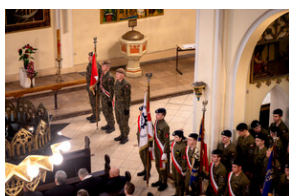
Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

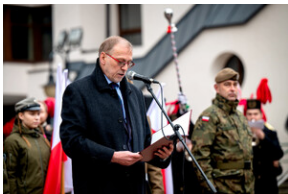
Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

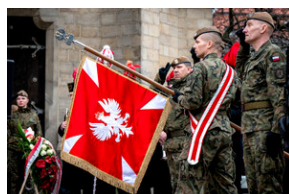
Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy

Narodowy Dzień
Pamięci „Zołnierzy

Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Narodowy Dzień
Pamięci „Żołnierzy
Wyklętych” w
Katowicach, 1 marca
2024